



KÜ-23

Kehtivad alates 01.01.2023

Kindlustuse üldtingimused

SISUKORD

1. MÕISTED.....	3
2. KINDLUSTUSTUSLEPINGU DOKUMENDID JA TINGIMUSTE KOHALDAMINE	3
3. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE JA KEHTIVUS	4
4. SOODUSTATUD ISIKU MÄÄRAMINE	5
5. KINDLUSTUSMAKSE	5
6. KINDLUSTUSMAKSE HILINEMINE JA TASUMATA JÄTMINE	5
7. ISIKUD, KELLE EEST KINDLUSTUSVÕTJA VASTUTAB.....	6
8. KINDLUSTUSANDJA TEAVITUSKOHUSTUS	6
9. KINDLUSTUSVÕTJA TEAVITUSKOHUSTUS JA SELLE RIKKUMISE TAGAJÄRJED	6
10. ALAKINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS, MITMEKORDNE KINDLUSTUS	7
11. TEADETE SAATMINE	7
12. KOLMANDA ISIKU KINDLUSTUSRISKI KINDLUSTAMINE.....	7
13. KINDLUSTATUD ASJA VÕÕRANDAMINE	7
14. KINDLUSTUSRISKI SUURENEMINE	8
15. OHUTUSNÕUDED.....	8
16. TEGUTSEMINE KAHJUJUHTUMI KORRAL.....	8
17. KAHJU HÜVITAMISE VIIS JA KINNIPIDAMISED	9
18. KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST VABANEMINE	10
19. NÕUDE ÜLEMINEK KINDLUSTUSANDJALE	10
20. NÕUETE AEGUMINE	10
21. VAIDLUSTE LAHENDAMISE KORD.....	11

1. MÕISTED

- 1.1 **Kindlustusandja** on Salva Kindlustuse AS.
- 1.2 **Kindlustusvõtja** on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu ning kellel lasub kohustus tasuda kindlustusmaksleid.
- 1.3 **Kindlustatud isik** (edaspidi ka '**kindlustatu**') on kindlustusvõtja või nimeliselt määratletud või määratlemata kolmas isik, kellega seotud kindlustusriski on kindlustatud. Eeldatakse, et kindlustatud on kindlustusvõtjaga seotud kindlustusriski.
- 1.4 **Soodustatud isik** on isik, kes on kindlustusvõtja poolt kindlustatud isiku kirjalikul nõusolekul kindlustuslepingus määratud. Soodustatud isikul on kindlustusjuhtumi toimumise korral õigus saada kindlustushüvitis vastavalt kindlustuslepingule.
- 1.5 **Klient** (kindlustusvõtja, kindlustatud isik, soodustatud isik, kahjustatud isik) on isik, kellele kindlustusandja osutab kindlustusteenust või kes on pöördunud kindlustusandja poole teenuse kasutamise eesmärgil.
- 1.6 **Kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik** on käesolevate tingimuste punktis 7 nimetatud isik, kellele kindlustusvõtja on kohustatud enda kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi tutvustama ning kes on kohustatud neid sarnaselt kindlustusvõtjaga täitma. Kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikut ei loeta kindlustuslepingu pooleks.
- 1.7 **Kliendiandmed** (sh isikuandmed) on igasugune teave, mis on kindlustusandjale kliendi kohta teatavaks saanud.
- 1.8 **Kindlustuskaitse** on kindlustuslepingu tingimustega piiritletud kindlustusandja kohustus maksta kindlustusjuhtumi korral kindlustushüvitist või sooritada muud kindlustuslepingus ettenähtud teod.
- 1.9 **Kindlustusperiood** on kindlustuskaitse kehtivuse tähtaeg, kui kindlustuslepingust ei tulene teisiti.
- 1.10 **Kindlustuse kehtivusala** on **kindlustuskoht** või **kehtivuspiirkond**, kus toimunud kindlustusjuhtumi suhtes kehtib kindlustusandja täitmise kohustus. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust väljaspool kindlustuse kehtivusala toimunud juhtumite suhtes.
- 1.11 **Kindlustusjuhtum** on ootamatu ja ettenägematu, kindlustuslepingus määratletud sündmus. Kindlustusjuhtumi korral on kindlustusandjal lepingust tulenev täitmise kohustus.
- 1.12 **Kindlustatud ese** on kindlustatud isiku elu ja tervis või kindlustatud isikule kuuluv asi, õigus, kohustus või kulu, mille suhtes kindlustusleping sõlmiti.
- 1.13 **Kindlustusrisk** on oht, mille vastu kindlustatakse.
- 1.14 **Poliis** on kindlustusandja poolt väljastatud dokument, mis tõendab kindlustuslepingu sõlmimist. Poliis võib olla pealkirjastatud ka teisiti.
- 1.15 **Omavastutus** on kindlustuslepinguga määratud rahasumma või muu kindlustuslepinguga määratud väärtus (protsent kahjust, periood vms), mille võrra vähendatakse kindlustusandja täitmise kohustust.
- 1.16 **Kindlustushüvitis** on rahasumma või mitterahaline hüvitis (nt asendamine, taastamine), millega hüvitatakse kindlustuslepingus määratud tingimustel kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju.

2. KINDLUSTUSLEPINGU DOKUMENDID JA TINGIMUSTE KOHALDAMINE

- 2.1 Kindlustuslepingu tingimused on märgitud kindlustuspoliisil või teistes kindlustuslepingu osaks olevates dokumentides. Kindlustusandja ja kindlustusvõtja eelnevaid tahteavaldusi, tegusid või kokkuleppeid ei loeta kindlustuslepingu osaks, kui kindlustuspoliisil või muudes kindlustuslepingu dokumentides ei ole sätestatud teisiti.
- 2.2 Kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel lähtutakse kindlustuslepingu dokumentidest kui tervikust. Vastuolude korral lähtutakse esmajärjekorras kindlustuspoliisil märgitud kindlustusvõtja ja kindlustusandja poolt eraldi kokkulepitud tingimustest, seejärel kindlustusliigi lisatingimustest, seejärel kindlustusliigi üldtingimustest ja viimaks käesolevatest kindlustuse üldtingimustest.

- 2.3 Kui kindlustuslepingus on antud sõnale eritähendus, siis lähtutakse kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel kindlustuslepingus toodud eritähendusest.
- 2.4 Vaidluste korral lähtutakse kindlustuslepingu dokumentide eestikeelsest tekstist ja Eesti Vabariigi õigusaktidest.

3. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE JA KEHTIVUS

- 3.1 Kindlustusleping jõustub sõlmimisel, kui kindlustuslepingus ei ole ette nähtud muud jõustumise tingimust või tähtaega.
- 3.2 Kindlustuskaitse kehtib kokkulepitud ja poliisile märgitud kindlustusperioodi jooksul, kui kindlustuslepingust ei tulene teisiti.
- 3.3 Kindlustusandja sõlmib tähtajalisi kindlustuslepinguid.
- 3.4 Tähtajaline kindlustusleping kehtib kindlustuslepingu sõlmimisest kuni kokkulepitud kindlustusperioodi lõppemiseni, kui pooled ei lõpeta kindlustuslepingut varem vastavalt kindlustuslepingust või seadusest tuleneval alusel.
- 3.5 Tähtajaline kindlustusleping võib olla sõlmitud kuni viieks aastaks. Eeldatakse, et pikema kui üheaastase tähtajaga kindlustusleping on jaotatud erinevateks, 1 (ühe) aastase perioodiga, kindlustusperioodideks.
- 3.6 Tingimuste punktis 3.5 viidatud mitmeaastase tähtajalise kindlustuslepingu iga üheaastase kindlustusperioodi möödumisel on kindlustusandjal õigus ühepoolset muuta järgneva üheaastase kindlustusperioodi kindlustusmakse suurust Statistikaameti poolt avaldatava Tarbijahinnaindeksi (THI) muutumise võrra. Kindlustusandja teavitab kindlustusvõtjat hiljemalt 30 päeva enne üheaastase kindlustusperioodi lõppu järgneva kindlustusperioodi kindlustusmakse suurusest ja selle tasumise tingimustest. Kindlustusvõtjal on õigus kindlustusleping üles öelda 30 päeva jooksul pärast THI muutumise võrra korrigeeritud kindlustusmakse suuruse kohta teabe saamisest.
- 3.7 Kindlustusandjal on õigus küsida kliendilt või tema esindajalt isiku tuvastamiseks või esindusõiguse kontrollimiseks isikut tõendavat ja/või esindusõiguse olemasolu tõendavat dokumenti ning teha nendest dokumentidest koopiad.
- 3.8 Kui kindlustusandjal tekib kahtlus esitatud dokumentide või isikusamasuse õigsuses, on kindlustusandjal õigus jätta tehing tegemata või nõuda täiendavate dokumentide esitamist.
- 3.9 Kindlustusandjal on lepinguvabaduse põhimõttest lähtuvalt õigus otsustada, kellega ja millistel tingimustel ta kindlustuslepingu sõlmib või jätab sõlmimata.
- 3.10 Juhul kui Eesti Vabariigi Valitsuse, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Euroopa Liidu, Suurbritannia või Ameerika Ühendriikide poolt kehtestatud sanktsioonid takistavad otseselt või kaudselt kindlustusteenuse osutamist, on kindlustusandjal õigus kindlustusleping ühepoolset ja ette teatamata üles öelda.
- 3.11 Kindlustuslepingu sõlmimist taotlev isik on oma lepingu sõlmimise avaldusega seotud 30 päeva jooksul, arvates selle esitamisest teisele poolele.
- 3.12 Kindlustusandja väljastab kindlustusvõtja poolt edastatud andmete alusel kindlustuspoliisi. Kindlustusleping jõustub kindlustusmakse või esimese kindlustusmakse laekumisele järgnevast päevast. Juhul kui kindlustusmakse on tasunud õigeaegselt, algab kindlustuskaitse kindlustuspoliisil märgitud kindlustusperioodi esimesel päeval. Kindlustuskaitse kehtib poliisil nimetatud kindlustusperioodi jooksul.
- 3.13 Kui poliisi sisu kaldub kõrvale kindlustusvõtja poolt edastatud teabest, peab kindlustusvõtja sellest kindlustusandjale teatama enne kindlustusmakse tasumist. Kindlustusmakse tasumisega kinnitab kindlustusvõtja, et ta nõustub poliisil avaldatud teabega ning soovib poliisile märgitud tingimustel kindlustuslepingu sõlmida.
- 3.14 Poliisi kadumise või hävimise korral võib kindlustusvõtja nõuda kindlustusandjalt asenduspoliisi väljastamist.
- 3.15 Kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusmaakleri vahendusel eeldatakse, et:
- 3.15.1 kindlustusmaakleri poolt on kindlustusvõtjale edastatud kindlustusandja poolt pakutavat kindlustuslepingut käsitlev lepingueelne teave, piisaval määral on selgitatud pakutava kindlustuslepinguga seonduvaid võimalusi ja erinevaid kindlustuskaitseid;

- 3.15.2 vahendatava kindlustuslepingu tingimused vastavad kindlustusvõtja poolt deklareeritud kindlustushuvile, millele vastava kindlustuslepingu sõlmimiseks on kindlustusmaakleri poole pöördutud.
- 3.16 Kindlustusandja ei vastuta puuduliku suhtlemise eest kindlustusvõtja ja kindlustusmaakleri vahel või kindlustusmaakleri poolt kindlustusvõtja tegelikule kindlustushuvile mittevastava kindlustuslepingu sõlmimise vahendamise eest.

4. SOODUSTATUD ISIKU MÄÄRAMINE

- 4.1 Soodustatud isik määratakse ja soodustatud isikut muudetakse kindlustusvõtja ja kindlustusandja kokkuleppel kindlustatu kirjalikul nõusolekul. Kindlustatu kirjalik nõusolek ei ole vajalik, kui kindlustusvõtja ja kindlustatu on sama isik.
- 4.2 Pärast kindlustusvõtja surma võivad kindlustusvõtja pärijad soodustatud isikut muuta kindlustatu nõusolekul.
- 4.3 Pärast kindlustatu surma ei või soodustatud isikut muuta. Kui kindlustuslepinguga on kindlustatule antud õigus soodustatud isiku muutmiseks, ei või kindlustatu pärijad pärast kindlustatu surma soodustatud isikut muuta.
- 4.4 Kui soodustatud isik kaotab temast tulenevate asjaolude (nt kahju tahtlik tekitamine) tõttu õiguse kindlustushüvitisele või kui soodustatud isik on surnud või lõppenud ilma õigusjärglaseta enne kindlustusjuhtumi toimumist, loetakse, et soodustatud isikut ei ole määratud.

5. KINDLUSTUSMAKSE

- 5.1 Kindlustusvõtja on kohustatud tasuma kindlustusmakse kindlustuslepingus ettenähtud suuruses ja tagama, et kindlustusmakse või kokkulepitud osamakse (edaspidi ka 'kindlustusmakse') laekuks kindlustusandjale kindlustuslepingus ettenähtud tähtpäevaks.
- 5.2 Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustuslepingus märgitud kindlustusmakse tasuma sõltumata sellest, kas kindlustusandja on kindlustusvõtjale saatnud vastava meeldetuletuse või arve.
- 5.3 Kindlustuslepingu lõppemisel kindlustusperioodi jooksul ülesütlemisega, taganemisega või muul põhjusel ennetähtaegselt, on kindlustusandjal õigus kindlustusvõtjale tagastatavast kindlustusmaksest kinni pidada kindlustuslepingu sõlmimise kulu.

6. KINDLUSTUSMAKSE HILINEMINE JA TASUMATA JÄTMINE

- 6.1 Kui sissenõutavaks muutunud kindlustusmakse või esimene kindlustusmakse ei ole tasutud kindlustusjuhtumi toimumise ajaks, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest.
- 6.2 Kui kindlustusvõtja ei tasu teist või järgnevat kindlustusmaksset tähtaegselt, võib kindlustusandja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis määrata kindlustusvõtjale maksmiseks vähemalt kahenädalase tähtaja, ehitise kindlustamise korral vähemalt ühekuulise tähtaja. Kindlustusandja vabaneb kindlustuslepingu täitmise kohustusest nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimuvad pärast täiendava tähtaja möödumist. Kui kindlustusandja ei ole kindlustusmakse mittetasumise tõttu kindlustuslepingut üles öelnud, on kindlustusandjal täitmise kohustus nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimusid pärast kõigi kindlustusandjale võlgnetavate kindlustusmaksete laekumisele järgnevat päeva.
- 6.3 Kui kindlustusvõtja ei tasu teist või järgnevat kindlustusmaksset täiendavaks tähtajaks, on kindlustusandjal õigus kindlustusleping ette teatamata üles öelda. Kindlustusandja võib täiendava maksetähtaja teates avaldada, et ta loeb lepingu tähtaja möödumisel ülesöelduks, kui kindlustusvõtja ei ole tähtaja jooksul makseid tasunud.
- 6.4 Kui kindlustusvõtja tasub kindlustusmakse, siis kindlustusandja loeb selle kõige varem tekkinud kindlustusmakse katteks, mis on kindlustusvõtjal kindlustusandja ees selle kindlustuslepingu alusel, mille eest kindlustusvõtja makse tasus.
- 6.5 Juhul kui kindlustusvõtjal on kohustus tasuda kindlustusandjale samaaegselt kindlustusmakseid erinevate esemete kindlustamise eest ning kindlustusvõtja tasub kindlustusmakse esitatud arve alusel osaliselt, loetakse, et kindlustusmakse on jäänud kõikide kindlustatud esemete suhtes tasumata.

7. ISIKUD, KELLE EEST KINDLUSTUSVÕTJA VASTUTAB

- 7.1 Kindlusvõtja vastutab järgmiste isikute käitumise eest:
 - 7.1.1 kindlustatu;
 - 7.1.2 kindlustatuga koos elavad seaduslikud ja/või faktilised perekonnaliikmed;
 - 7.1.3 kindlustatud vara valduse seaduslikult saanud isik, samuti isik, kellele seaduslik valdaja on valduse vabatahtlikult üle andnud;
 - 7.1.4 isikud, kes kasutavad kindlustatud vara kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud vara valdaja nõusolekul või heakskiidul;
 - 7.1.5 isikud, kes seaduse, lepingu (sh tööleping) või muu õigussuhte alusel on kohustatud järgima eksploatatsiooni-, ohutus-, kahju vältimise, piiramise, päästmise vms nõudeid.
- 7.2 Kindlustusvõtja peab eelnimetatud isikutele selgitama kindlustuslepingust tulenevaid nõudeid ja kohustusi, pöörates kõrgendatud tähelepanu ohutusnõuete täitmise vajaduse selgitamisele.
- 7.3 Kui eelnimetatud isikud ei ole kindlustuslepingu nõudeid täitnud, siis loetakse, et kindlustusvõtja on lepingut rikkunud.

8. KINDLUSTUSANDJA TEAVITUSKOHUSTUS

Kui kindlustusperioodi jooksul muutub kindlustusandja nimi või õiguslik vorm, kindlustusandja aadress või kindlustusandja struktuuriüksuse aadress, mille vahendusel leping sõlmiti, või pädeva kindlustusjärelvalve aadress, teavitab kindlustusandja kindlustusvõtjat sellest kindlustusandja veebilehel või massiteabevahendite kaudu.

9. KINDLUSTUSVÕTJA TEAVITUSKOHUSTUS JA SELLE RIKKUMISE TAGAJÄRJED

- 9.1 Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel kindlustusandjale kirjalikult teatama kõigist kindlustusvõtjale teada olevatest asjaoludest, millel võib olla mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel.
- 9.2 Kindlustusvõtja on kohustatud andma kindlustusandja küsimustele tõesed ja täielikud vastused, sh juhul, kui kindlustusvõtja arvates võis vastav asjaolu olla kindlustusandjale juba teada.
- 9.3 Kindlustusandja tugineb kindlustuslepingu tingimuste (sh kindlustusväärtaus, kindlustussumma, kindlustusmaks jms) määramisel kindlustusvõtja poolt esitatud andmetele. Kuni andmete muutust kajastava kirjaliku teate saamiseni loeb kindlustusandja õigeks kindlustusvõtja poolt varasemalt esitatud andmed.
- 9.4 Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale viivitamata kirjalikult teatama kindlustusrisi suurenemisest, kindlustatud eseme võõrandamisest, kindlustatud ehitise aluse kinnistu hüpoteegiga koormamisest.
- 9.5 Kui kindlustusandjale esitatud andmed on muutunud ebaõigeks või puudulikuks või kui on toimunud olulised muutused kindlustatud eset iseloomustavates asjaoludes, on kindlustusvõtja kohustatud neist muutustest kindlustusandjale viivitamata kirjalikult teatama.
- 9.6 Kindlustusandjal on õigus lähtuda kindlustusvõtja poolt kindlustatud eseme kohta toodud andmetest ja vastava kindlustusrisi või kindlustatud eseme kohta kindlustusandjale saadetud teadetest ka järgnevateks kindlustusperioodideks sõlmitavate kindlustuslepingute tingimuste määramisel.
- 9.7 Kindlustusandja võib lepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei teatanud kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimiseks olulistest asjaoludest ja rikkus sellega käesolevate üldtingimuste punktis 9 sätestatud teavitamiskohustust, vältis tahtlikult olulise asjaolu teada saamist või andis selle kohta ebaõiget teavet. Nimetatud põhjusel võib lepingust taganeda ühe kuu jooksul arvates ajast, kui kindlustusandja sai teada või pidi teada saama üldtingimuste punktis 9 sätestatud teavitamiskohustuse rikkumisest.
- 9.8 Kindlustusandja ei või lepingust taganeda, kui kindlustusandja teadis teabe ebaõigsust või asjaolu, millest talle teada ei antud; kindlustusvõtja ei olnud süüdi teatamata jätmises või ebaõige teabe andmises; kindlustusandja on taganemisest loobunud või asjaolu, millest ei teatatud või mille kohta anti ebaõiget teavet, langes ära enne kindlustusjuhtumi toimumist.

- 9.9 Kui kindlustusandja ei või üldtingimuste punktis 9 sätestatu alusel lepingust taganeda, võib ta nõuda kindlustusvõtjalt kindlustusmakse suurendamist alates jooksva kindlustusperioodi algusest. Nimetatud alusel võib kindlustusandja nõuda kindlustusvõtjalt kindlustusmakse suurendamist ühe kuu jooksul ajast, mil kindlustusandja sai teada asjaolust, millest kindlustusvõtja talle ei teatanud.
- 9.10 Üldtingimuste punktis 9 sätestatu ei välista kindlustusandja õigust tühistada leping pettuse tõttu.

10. ALAKINDLUSTUS, ÜLEKINDLUSTUS, MITMEKORDNE KINDLUSTUS

- 10.1 Alakindlustus on olukord, kus kindlustatud eseme kindlustussumma on väiksem kui selle kindlustusväärtus. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.
- 10.2 Ülekindlustus on olukord, kus kindlustussumma või kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir ületab kindlustatud eseme kindlustusväärtuse. Ülekindlustuse korral ei hüvita kindlustusandja rohkem, kui on tegelik kahjusumma.
- 10.3 Mitmekordne kindlustus on olukord, kus kindlustatud ese on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusrisi vastu mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate poolt maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ületaks kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületaksid kindlustusväärtuse. Mitmekordse kindlustuse korral vastutavad kindlustusandjad solidaarvõlgnikena.

11. TEADETE SAATMINE

- 11.1 Kui kindlustuslepingu või seadusega on ette nähtud kindlustusvõtja teatamiskohustus, tuleb vastav teade edastada kindlustusandjale kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 11.2 Kindlustusandja teated, kindlustuspoliisid ja muud kindlustuslepinguga seotud dokumendid saadetakse kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja või kindlustatu postiaadressile või elektronposti aadressile.

12. KOLMANDA ISIKU KINDLUSTUSRISKI KINDLUSTAMINE

- 12.1 Kui kindlustatud isikuks ei ole kindlustusvõtja, on nimeliselt kindlustuslepingus märgitud kindlustatud isikul õigus nõuda kindlustuslepingu täitmist ja käsutada kindlustuslepingust tema suhtes tulenevaid õigusi ilma kindlustusvõtja nõusolekuta.
- 12.2 Kui kindlustatud isikuks ei ole kindlustusvõtja ja kindlustatud isik on kindlustuslepingus nimeliselt määratlemata, on kindlustatud isikul õigus nõuda kindlustuslepingu täitmist ja käsutada kindlustuslepingust tema suhtes tulenevaid õigusi ainult kindlustusvõtja nõusolekul.
- 12.3 Kui kindlustusvõtja ei ole kindlustatud isik, ei ole kindlustusvõtjal õigust nõuda lepingu täitmist ega käsutada kindlustuslepingust tulenevaid õigusi.

13. KINDLUSTATUD ASJA VÕÕRANDAMINE

- 13.1 Kindlustatud asja võõrandamisest (nt müük, kinkimine, vahetus jne) peavad asja võõrandaja ja omandaja kindlustusandjale viivitamata kirjalikult teatama.
- 13.2 Kui kindlustatud asi võõrandatakse, lähevad asja omandajale üle kõik kindlustuslepingust tulenevad kindlustusvõtja õigused ja kohustused.
- 13.3 Kindlustusandja suhtes ei loeta kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi üle läinuks enne, kui kindlustusandja sai teada kindlustatud asja võõrandamisest.
- 13.4 Kui kindlustusandjale asja võõrandamisest nõuetekohaselt ei teatata, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest, kui kindlustusjuhtum toimub hiljem kui ühe kuu möödumisel ajast, mil kindlustusandja oleks pidanud vastava teate võõrandamise kohta saama.

14. KINDLUSTUSRISKI SUURENEMINE

- 14.1 Kindlustusvõtja ei või pärast lepingu sõlmimist ilma kindlustusandja eelneva kirjaliku nõusolekuta suurendada kindlustusriski ega lubada selle suurendamist isikute poolt, kelle eest ta vastutab.
- 14.2 Kindlustusvõtja peab kindlustusriski suurenemisest (sh suurendamisest) viivitamata kindlustusandjale kirjalikult teatama, sh juhul, kui kindlustusriski suurenemise põhjustas üldiselt teadaolev asjaolu, mis ei mõjuta üksnes selle kindlustusvõtja kindlustusriski.
- 14.3 Kui kindlustusvõtja ei ole kindlustusriski suurenemisest teatamise kohustust täitnud, vabaneb kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui kindlustusjuhtum toimub pärast mõistlikku aega, mille jooksul oleks kindlustusandja pidanud kindlustusriski suurenemise teate kätte saama.
- 14.4 Kui kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, rikub kindlustusriski suurendamise keeldu ja kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusriski suurendamist, on kindlustusandjal, arvestades rikkumise asjaolusid, õigus kindlustushüvitise maksmisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada.

15. OHUTUSNÕUDED

- 15.1 Kindlustusvõtja on kohustatud käituma heaperemehelikult ja erilise hoolikusega, et vältida kahjuliku tagajärje saabumist.
- 15.2 Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustatud eseme suhtes täitma kõiki õigusakte, eeskirju, juhendeid, ettekirjutusi jms, mis sisaldavad käitumisjuhiseid ohutuse tagamiseks, kahjujuhtumite ennetamiseks ja võimaliku kahju suuruse vähendamiseks.
- 15.3 Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingu kehtivuse ajal ja kindlustusjuhtumi käsitlemise käigus kontrollida kindlustatud eseme seisukorda, ohutusnõuete täitmist ja muid kindlustatud riskide ja kindlustatud esemega seotud asjaolusid ning nõuda kindlustusvõtjalt ja kolmandatelt isikutelt andmeid eeltoodud asjaolude kohta.
- 15.4 Kindlustusandjal on õigus nõuda täiendavate ohutusnõuete täitmist. Kindlustusvõtjal on õigus alates kindlustusandja täiendavate ohutusnõuete saamisest kindlustusleping ilma etteteatamistähtajata üles öelda. Kui kindlustusvõtja ei ole hiljemalt viie päeva jooksul kindlustusandjale kirjalikult teatanud kindlustuslepingu ülesütlemisest, loetakse täiendavad ohutusnõuded kindlustuslepingu tingimusteks.
- 15.5 Kui kindlustusandja on täiendavate ohutusnõuete täitmiseks andnud tähtaja ja kindlustusvõtja ei ole selle tähtaja lõpuks täiendavaid ohutusnõudeid täitnud, on kindlustusandjal õigus kindlustusleping üles öelda.

16. TEGUTSEMINE KAHJUJUHTUMI KORRAL

- 16.1 Kahjujuhtumi saabumise korral peab kindlustusvõtja tegutsema vastavalt õigusaktidega kehtestatud korrale ja olenevalt juhtumi iseloomust teatama sellest viivitamata politseile, päästeametile, raviautusele või muule pädevale asutusele.
- 16.2 Kindlustusvõtja peab kahjujuhtumi toimumisest kindlustusandjale viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatama.
- 16.3 Kindlustusvõtja on kohustatud tarvitusele võtma abinõud kahju edasiseks piiramiseks, võimalike lisakahjude vältimiseks ja juhtumi asjaolude selgitamiseks (nt aidates välja selgitada kahju võimaliku põhjuse, kahju tekitaja ja tunnistajate andmed).
- 16.4 Kindlustusvõtja ei või enne kahju suuruse ja kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemist ilma kindlustusandja nõusolekuta kahjustatud asja ega sündmuskoha suhtes viie päeva jooksul, arvates kahjujuhtumi toimumisest, teha mingeid muudatusi, mis võivad mõjutada kahju tekkimise põhjuse või kahju suuruse kindlakstegemist. Muudatused on lubatud, kui need on vältimatult vajalikud kahju vähendamise eesmärgil või avalikes huvides. Kindlustusandjal on õigus määrata eeltoodust pikem muudatustest hoidumise tähtaeg.
- 16.5 Kahjujuhtumi korral on kindlustusvõtjal kohustus viivitamata anda kindlustusandjale õiget ja täielikku informatsiooni kahjujuhtumi asjaolude, kahju suuruse ja võimalike vastutavate isikute kohta. Eelnevaga on hõlmatud ka kohustus anda kindlustusvõtjal või kahju põhjustanud isikul

kindlustusandjale täiendavalt suulises vormis selgitusi, kui kindlustusandja peab seda vajalikuks.

- 16.6 Kindlustusvõtja kohustub võimaldama kindlustusandjale sündmuskoha ja kahjustatud vara ülevaatuseteostamist ning isikute, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, vahetatud küsitlemist.
- 16.7 Kindlustusvõtja kohustub kindlustusandjale esitama dokumente, kirjalikke seletusi, vastama suuliselt ja kirjalikult kindlustusandja küsimustele, osalema kindlustusandja palvel sündmuskoha või kahjustunud vara ülevaatusel.
- 16.8 Kindlustusvõtja tagab, et isikud, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, annavad kindlustusandjale eelnimetatud viisil tõendeid ja teavet.
- 16.9 Pärast kindlustusjuhtumi toimumist võib kumbki kindlustuslepingu pool kindlustuslepingu üles öelda ühe kuu jooksul kahju kindlakstegemise toimingute lõppemisest. Kindlustusandja peab lepingu ülesütlemisest üks kuu ette teatama. Enne kindlustuslepingu ülesütlemist toimunud kindlustusjuhtumi suhtes kohaldatakse kindlustuslepingus sätestatud.

17. KAHJU HÜVITAMISE VIIS JA KINNIPIDAMISED

- 17.1 Kindlustusandja lepingu täitmise kohustus muutub sissenõutavaks kindlustusjuhtumi toimumise ja kindlustusandja täitmise ulatuse kindlaksmääramiseks vajalike toimingute lõpetamisega.
- 17.2 Kui kindlustusandja täidab kindlustuslepingu rahasumma maksmise teel, ei ole kindlustusandjal hüvitise väljamaksmise kohustust enne, kui hüvitise saamiseks õigustatud isik on kirjalikult teatanud arvelduskonto numbri ja kontoomaniku nime.
- 17.3 Kui kindlustusandja täitmise ulatuse kindlaksmääramiseks vajalikke toiminguid ei ole lõpetatud ühe kuu jooksul pärast kindlustusjuhtumist teatamist, võib kindlustusjuhtumi kindlakstegemise korral nõuda kindlustusandjalt täitmise kohustuse arvelt raha maksmist ulatuses, mida kindlustusandja vastavalt asjaoludele peaks minimaalselt maksma. Tähtaja kulgemine peatub ajaks, mil toimingute lõpetamine on takistatud kindlustusvõtjast tuleneva asjaolu tõttu.
- 17.4 Kui kindlustusandja täitmise kohustus sõltub tsiviil-, kriminaal-, haldus- või väärteo asja menetlemise käigus tuvastatavatest asjaoludest, on kindlustusandjal õigus teha kindlustushüvitise maksmise või sellest keeldumise otsus pärast menetluse peatamist, lõpetamist või kohtuvõi vastava ametiisiku otsuse jõustumist.
- 17.5 Kindlustushüvitise maksmisel on kindlustusandjal õigus nõuda hävinud vara jäänuste või asendatud vara üleandmist kindlustusandja omandusse, samuti õigustatud isiku valdusest õigusevastaselt välja läinud vara nõudeõiguse üleandmist kindlustusandjale. Kuni eelnimetatud vara või vara nõudeõiguse kindlustusandjale üleandmiseni on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitise maksmine peatada või kindlustushüvitist eelnimetatud vara hariliku väärtuse võrra vähendada.
- 17.6 Kui kindlustusandja on hüvitanud õigustatud isiku valdusest õigusvastaselt välja läinud asja, on kindlustusvõtjal kohustus asja leidmisest või selle asukohast teadasaamisest kindlustusandjale viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatada.
- 17.7 Kui kindlustusandja viivitab oma kohustuste täitmisega, on kindlustusandja kohustatud maksma kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isiku nõudmisel viivist VÕS § 113 sätestatud korras iga viivitatud päeva eest.
- 17.8 Kui kindlustusvõtja on rikkunud kindlustuslepingust tulenevat kohustust (sh täiendavaid ohutusnõudeid, tõendite esitamise kohustust), on kindlustusandjal õigus kindlustushüvitise maksmisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada, kui rikkumine omas mõju kahju tekkimisele või kahju suurusele või kindlustusandja täitmise kohustuse ulatuse kindlakstegemisele.
- 17.9 Varalise kahju hüvitamine võib toimuda kahjustatud vara või vara osa taastamise teel, kahjustatud vara või vara osa asendamise teel teise samaotstarbelise, samaväärse ja samasse hinnaklassi kuuluva vara või vara osaga või rahalise hüvitamise teel. Kindlustusandjal on õigus otsustada, millisel viisil varalise kahju hüvitamine toimub.
- 17.10 Kahjustunud või hävinud vara asendamise või taastamise korral on kindlustusandjal õigus määrata vara taastamise või asendamise viis ning isik, kes selle teostab.
- 17.11 Kindlustushüvitise maksmisel on kindlustusandjal õigus hüvitisest kinni pidada jooksva kindlustusperioodi lõpuni tasumisele kuuluvad kindlustusmaksed, sõltumata sellest, kas

kindlustusmakse tasumise tähtpäev on saabunud. Kindlustusandjal on eelnimetatud õigus ka juhul, kui kindlustushüvitis makstakse muule isikule kui kindlustusvõtja.

18. KINDLUSTUSLEPINGU TÄITMISE KOHUSTUSEST VABANEMINE

- 18.1 Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:
- 18.1.1 kindlustusvõtja või temaga võrdustatud isik on rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingus märgitud kohustust ning sellise kohustuse nõuetekohase täitmata jätmise ja kahjujuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel on põhjuslik seos või rikkumine mõjutab kahju suuruse kindlaksmääramist. Samuti vabaneb kindlustusandja hüvitamise kohustusest kui tingimuste punktis 7 nimetatud kindlustusvõtjaga võrdustatud isik põhjustab kahjujuhtumi saabumise tahtlikult;
- 18.1.2 kindlustusjuhtumi põhjustas tuumarelv, sõda või sõjalise operatsiooni sarnane olukord, ülestõus, mäss, rahvarahutus, streik, töökatkestus, terrorism, tuumaenergia või radioaktiivsus, vara sundvõõrandamine;
- 18.1.3 kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, põhjustas kindlustusjuhtumi saabumise tahtlikult või raske hooletuse tõttu, samuti juhul kui eelpool nimetatud isik on põhjustanud kahju mistahes vaimutegevuse häire tagajärjel, kus isikul puudus võimalus oma tegudest aru saada ja neid juhtida (nt olukord, kus kindlustusvõtja süütab vaimutegevuse häire tagajärjel aktiivse tegevusega enda eluruumi);
- 18.1.4 kindlustusjuhtumi saabumine oli seotud kindlustusvõtja, soodustatud isiku või isiku, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, poolt kuriteo tunnustega teo toimepanemise või selle varjamisega;
- 18.1.5 kindlustusvõtja, soodustatud isik või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, esitas kindlustusandjale kahjukäsitluse käigus ebaõigeid või mittetäielikke andmeid;
- 18.1.6 kahju on hüvitanud muu isik.
- 18.2 Kindlustusandja ei hüvita käibemaksuseaduse alusel kliendile tagastamisele kuuluvaid makse, näiteks käibemaksu.
- 18.3 Kui kindlustuslepingu rikkumine saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, vastavalt sellele, kas kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksmisest keeldunud või kindlustushüvitist vähendanud.

19. NÕUDE ÜLEMINEK KINDLUSTUSANDJALE

- 19.1 Kindlustusvõtjale või kindlustatud isikule kolmanda isiku vastu kuuluv kahju hüvitamise nõue läheb kindlustusandjale üle tema poolt hüvitatava kahju ulatuses.
- 19.2 Kui kindlustusvõtja või kindlustatu loobub oma nõudest kolmanda isiku vastu või õigusest, mis seda nõuet tagab, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest niivõrd, kuivõrd ta oleks saanud nõuda hüvitist selle nõude või õiguse alusel.
- 19.3 Kui kindlustusvõtjal või kindlustatul on nõue oma üleneja või alaneja sugulase või abikaasa, samuti muu temaga koos elava perekonnaliikme vastu, on kindlustusandjal regressiõigus ainult juhul, kui vastava isiku selline vastutus on kindlustatud või kui vastav isik tekitab kahju tahtlikult.
- 19.4 Kindlustusvõtja on kohustatud abistama kindlustusandjat regressinõude esitamisel, esitades nõudeõiguse teostamiseks vajalikke andmeid, dokumente, seletusi jms.

20. NÕUETE AEGUMINE

- 20.1 Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaega hakatakse arvestama kalendriaasta lõpust, mil nõue muutub sissenõutavaks.
- 20.2 Kui kindlustusvõtja on esitanud kindlustusandjale nõude kahju hüvitamiseks ning kindlustusandja on teatanud kirjalikult kahju hüvitama jätmisest või hüvitise vähendamisest, vabaneb kindlustusandja täitmisekohustusest, kui kindlustusvõtja ei esita hagi kohustuse täitmisele sundimiseks ühe aasta jooksul taotluse rahuldamata jätmise vastuse saamisest. Kindlustusandja ei vabane täitmise kohustusest, kui ta ei teata oma vastuses kindlustusvõtjale üheaastase tähtaja möödumise õiguslikest tagajärgedest.

21. VAIDLUSTE LAHENDAMISE KORD

- 21.1 Kindlustusvaidluste kohtuväliseks lahendamiseks on kindlustusvõtjal õigus pöörduda Eesti Kindlustusseltside Liidu juures tegutseva kindlustusvaidluste lepitusorgani poole. Enne lepitusmenetlust tuleb vaidlusküsimuses esitada nõue kindlustusandjale ja anda kindlustusandjale võimalus nõudele vastata (lisateave www.eksl.ee).
- 21.2 Kindlustuslepingust tulenevad vaidlused (sh vaidlused, mille suhtes ei ole saavutatud kokkulepet kindlustuse lepitusorganis) lahendatakse Harju Maakohtus.
- 21.3 Finantsinspeksioon teostab järelevalvet kindlustusandja tegevuse õigusaktidega vastavuse üle. Finantsinspeksioon ei lahenda kindlustusandja ja kindlustusvõtja/kindlustatu vahelist lepingulist vaidlust.